

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 3 frt. 50 kr. egy hétra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő
Köncz Ákos.
Kiadó s laptulajdonos.
Kutasi Imre

Szerkesztőség: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet).
Kiadóhivatal: Nagy-Várud-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint).
Hirdetések a legmersekeltebb árszámítás mellett vétettek fe
Egyes szám 4 kr.

Parlamenti szünet.

Debreczen, augusztus 16.

(F.) Ritkán volt olyan hosszú tartamu ülészsaka a magyar parlamentnek, mint a most bezárult, de viszont a munka eredménye ritkán állott annyira fordított arányban a rá fordított idővel, mint ebben az ülészsakban.

Majdnem kilencz havi idő alatt a parlament említésre nem érdemes kisebb javaslatokon kívül tényleges munkaként nem végzett egyebet, mint az esküdtbiróságokról és a bűnvádi eljárás életbeléptetéséről szóló meg a két katonai javaslatot. Mit ezeken kívül végzett, az nem a magyar állam kiépítésének munkája, hanem csak az állami élet mindennapi szükségleteit kielégítő ugyszólván mekhanikus munka. Ilyen a felirat, amelynek tárgyalása egy hónapot vett igénybe s ilyen az indemnity és a budget, amelyekkel majdnem három hónapig foglalkozott a ház.

Ezek tehát nyilván kelletténél több időt vettek igénybe. S ami ezen felül eltelt, az meg obstrukció volt, szóval még mindig nagyon messze vagyunk attól, hogy a parlament idejét kellő intensitással kihasználja. Sőt nagyon közel állottunk ahhoz a veszélyhez, hogy a parlamenti tárgyalások a teljes eredménytelenség posványában eliszaposodjanak.

A tizenkettedik órában azonban mégis győzött a politikai belátás és érettség és nemcsak fegyverszünet, hanem valóságos békekötés jött létre, amely a parlamenti tárgyalások nyugodt menetét a legközelebbi jövőre nézve biztosítja.

Ez azonban csupán azt jelenti, hogy megint csak az u. n. állami folyó munka zavartalansága van biztosítva, a kiegyezési provizorium és az indemnity és a delegációk és a jövő évi budget. Milyen beláthatatlan válságosságban vannak tehát azok az alapvető és nagyszabású reformok, amelyeknek megvalósítása a modern magyar jogállam teljes kiépítéséhez szükségesek.

Bizony erre a nagy reformmunkára égető szükségünk van, de ez csak úgy lesz lehetséges, ha a parlamenti pártok nem a vizsályt és az egymást elválasztó momentumokat keresik, hanem inkább azt, ami mindnyájunkat összeköt, a hazaszereket. Kívánjuk, hogy a honatyák a szünet alatt ebben az érzelemben megerősödjenek!

A szultán és a bolgár fejedelem. Ferdinánd fejedelem látogatását a török fővárosban bolgár részről első sorban a fejedelmek azzal az óhajával okolják meg, hogy már uralkodásának tiz éves jubileuma előtt köszönetet mondjon a szultánnak, amiért a hatalmaknál

fejedelemmé való elismertetését kieszközölte. Másodsorban pedig a fejedelem helyénvalónak tartotta, hogy két hónapos külföldi utazását a szuverénjének meglátogatásával fejezze be. Mindezekon kívül az volt szándéka, hogy a portánál való megjelenésével megegyezzen a híreszteléseket, hogy Bulgária augusztus 14 re nagy meglepetést készít elő. — A Sándor-rend nyaklánczának átvételénél, amely kölcsönös megegyezés útján megállapított szertartás szerint történt meg, a szultán e szavakat mondotta:

Örvendek, hogy ezt a rendjelet, mint királyi fenséged lojalitásának, valamint a bolgár nép lojalitásának és hűségének jelét elfogadhatom. (Pol. Korr.)

Az orleánsi herceg ügye. Megerősítik azt a hírt, hogy a turini gróf kihívta az orleánsi herceget. A turini gróf levelet küldött az orleánsi hercegnek, melyben azt írja, hogy sajnálattal olvasta a herceg utelírásaiban az Olaszországot sértő helyeket és ezek visszavonását vagy fegyveres elégtételt kíván tőle. Az orleánsi herceg erre azt válaszolta, hogy semmit sem vonhat vissza, mert az ujságokban csak az igazságot írta meg és semmivel sem lépte át az utelíró megillető jogot. A turini gróf e válasz után elküldte a herceghez segédeit. A párbaj valószínűleg már tegnap végbe ment Páris környékén. A turini grófnak egyik segédje Pallavicini ezredes,

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A fényképész.

— Elbeszélés. —

Írta: Daudet Alfonz.

Mivel Lantelne nagyon szegényes külsejű volt és összes ingósága rá fért egy talicskára, előre kellett a házbért megfizetnie. Egy egészen új háznak ötödik emeletén laktak egy épülőben lévő utcában, mely tele volt törmelékekkel, hirdetési czédulákkal és deszkákkal körül kerített házhelyekkel.

A három kis szobában, melyben az intenziv világosság még szembe ötlőbbé teszi a falak ürességét, erős festékszag érzik. Az első szobában van az üvegtetőjű atelier gyászos kis kemenczével, melyben egy parányi darabka coaks ég és úgy van berendezve, hogy éppen csak akkor kell benne tüzet gyújtani, mikor jön valaki. A falon lógnak a család arcképei: az anya, az apa, a három gyerek állva, ülve, mellkép alakjában, csoportképen és egyenkint minden elképzelt állásban. Van ezeken kívül még néhány kép, melyek műemlékeket és tájakat ábrázolnak s a melyeknek színét a nap már meglehetősen kiszivta. Ezek a képek még abból az időből valók, mikor az apa még gazdag volt és kedvtelésből fényképezett. Most tönkre jutott és mivel nem tanult más mesterséget, most va-

sárnapi játékból igyekszik magának egy megélhetési módot keresni.

A fényképező készülék, melyet a gyermekek tiszteletteljes félelemmel szoktak megbámulni, az atelier közepén foglal helyet és tükkörtiszta réztokján, valamint nagy, csillogó lenesjén összpontosul a nyomoruságos kis lakás egész fénye és pompája. A többi butordarab mind régi törött, korhad, kopott. Az anya gyűrött s meglehetősen avult fekete selyem ruhát és csipke-fejkötőt visel s mind ez egy olyan üzletre emlékeztet, a hova soha sem jön vevő. Az apa, hogy a nyárspolgárok előtt tekintélyre tegyen szert, egy bársonyból való szép művész-kabátot szerzett magának.

Ebben a vadonatúj diszruhában, családokkal teli kopasz homlokával és csodálkozó szemével, melyekből jóakarát sugárzott, meglehetősen hasonlított fényképező gépéhez. S a szegény ördög hogy sietett ide s tova és milyen komolyan vette a dolgot! Nagy ünnepélyességgel szokta mondani a gyermekeknek: „Nem szabad a sötét kamrába menni!”

A szegény a legnagyobb zavarban van. Mikor megfizette a lakásbért, a fa és a szén árát, nem maradt egy fillérje sem; s ha nem jön föl egy vendég sem, ha a kapu mellett lógó üvegszekrény nem csalogat be senkit, mit fognak akkor a gyermekek holnap este enni? Már kész a berendezés, nincs már tisztítani és igazítani való. Most már minden csak az arramenőktől függ.

Perezekig tartó feszült figyelem és félelem. Az apa, az anya és a gyermekek, mind oda künn állnak az erkélyen leszen. Annyi sok arra járó nép közül, az ördögbe, csak lesz egy... De nem. Egy ur az üvegszekrény felé közeledik. Megnézegeti a képeket sorra, egymásután; úgy látszik, meg van elégedve, talán csak fel fog jönni. A gyermekek már arról beszélnek, hogy be kell gyujtani a kályhába.

— Várjunk még inkább egy kicsit; szól az óvatos anya.

És mennyire igaza volt! Az ur csendesen tovább folytatja útját. Már egy óra hosszat két óra hosszat várnak. A világítás már nem olyan jó, az ég felhős lett. Azért ide fönn még nagyszerű felveteleket lehetne csinálni. De ha egy lélek sem akar feljönni! Minden pillanat izgalma és öröme hiába való. Valaki feljön a lépesőn, az ajtó felé közeledik, azután pedig nyugodtan tovább halad. Egyszer esöngettek is az ajtón: valaki az elköltözködött lakó felől kérdezősködött. Az arczok megnyulnak a szemekben könnyek usznak.

— Ez lehetetlen, sopánkodik az apa... Biztosan ellopta valaki az üvegszekrényt... menj, nézd meg csak fiacskám!

Néhány pillanat mulva visszatér a kis fiu, egészen leverten tér vissza. A szekrény még mindig ott lóg a helyén, de nem ügyel rá senki.

Most meg épen elked csni az eső...

Umberto király hadsegédje; ebből az következik, hogy az olasz király jóváhagyta a turini gróf kihívását.

Hivatalvesztésre ítélt alispán. Mosonmegye alispánját, Tóth Imrét több rendbeli visszaélés miatt felfüggesztették állásától. Mint Nyit-ráról jelentik, az alispán fegyelmi ügyében a delegált bíróság, Nyitramegye közigazgatási bizottságának választmánya meghozta ítéletét. A bizottság elnöke Thuróczy Vilmos főispán, előadója dr. Kostyál Miklós, tagjai pedig Szirányi György, Bacskady Károly, Thaly István és Magyary Miklós voltak. A tárgyalás reggeltől késő estig tartott és alapos megvitatás után esti 8 órakor került sor a döntésre. Kostyál Miklós előadó terjedelmében elfogadta a javaslatot és egyhangulag hivatalvesztésre ítélte Tóth Imre alispánt. Azonkívül Modrovics megyei pénztárost 100 forint pénzbüntetésre ítélte; Modrovics főszámvevőt, Tóth Bence ellenőrt és Szekendi volt ellenőrt pedig fölmentette.

Canovas temetése.

Szombaton adták meg a végtisztességet a spanyol fővárosban Canovas de Castelló, Spanyolország gyászos végű miniszterelnökének. A részvét nagyszerű módon nyilvánult a temetésen, amelyen minden párt leróta kegyeletét a törvényes rend vértanújának. Öt kilométernyi vonalon az egész ut babérlevéllel volt telehintve s gyászmenetnek kétszáz ezer ember állott sorfalat. A gyászkíséretben tízezer ember, a nemzet legelőkelőbbjei vettek részt. Ott voltak az összes arisztokraták, politikusok, írók, újságírók, tudósok, bankárok és a köznép óriási serege.

A koporsó gyönyörű gyászkocsin volt, a mely elé nyolcz ló volt fogva; a halottas kocsin után a virágos kocsik következtek, amelyekre négyszáz koszoru volt letéve; a regens királyné koszorúja külön volt egy kocsin elhelyezve. A diplomáciai kar teljes számmal jelent meg; legelő ment a királyné főudvarmestere. azután következett a hadügyminiszter a liberális párt vezére s az összes miniszterek, ezek után haladtak a királyi testőrség alabárdosai s a királyné gárdájának vértesei; a menetet az első hadtest rekesztette be.

Mikor a halottaskocsi a temetőbe ért, a

A nagy cseppek gunyosan csapkodják az atelier ablaktábláit. Az utcza egészen fekete a sok esernyőtől. Bemennek a szobába és becsukják az ablakokat. A gyermekek fáznak, de azért nem mernek befűteni, nehogy az utolsó darabka szén is elfogyjon. Általános levertség. Az apa keresztbe fonja karjait és hosszú léptekkel jár föl, alá. Az anya elrejtőzködik a mellékszobában, hogy ne lássák könnyeit. Egyszerre csak az egyik gyerek, a ki mikor kissé kiderült az idő, ismét kiment az erkélyre, erősen kopog az ablakon.

— Papa, papa! . . . Oda lenn áll valaki.

A gyermek nem esalódott. Egy hölgy, egy jól öltözött uri hölgy volt. Egy pillanatig megnézi a fényképeket, azután habozik, fölfelé tekint. Oh, ha mindenik szempárnak, mely felülről reája tekint, csak egy kis delejes vonzó ereje volna, hogy sietne föl a lépcsőkön! A hölgy elhatározta magát. Belép a házba, már jön. Most csönget. Hamar tüzet gyujtanak s a gyermekeket a szomszéd szobába küldik. S míg az atya végig simítja bársony kabátját, az anya mosolyogva, örömkönnyekkel siet kinyitni az ajtót és a színhagyott selyemruha csak úgy suhog.

— Igen, nagysága, tessék besétálni! . . .

Lesegítik a felöltőjét és helyiely kinal-

tűzörség sortüzet adott. Aztán leemelték a koporsót a kocsiról s a sírboltba helyezték.

A szertartás végeztével a temetőben ünnepélyes, megható jelenet játszódott le. Canovas özvegye, a ki az egész idő alatt spanyol nőhöz illő büszkeséggel rejtette el könyeit, odalépett Sottomayor herceghez a királyné főudvarmesteréhez és így szólt:

— Az egész világ előtt a királyné képviselője által akarom konstatálni, hogy a férjem gyilkosának megbocsátok. Ez a legnagyobb áldozat, a melylyel lelke nyugalmanak hozhatok. Meghozom ezt az áldozatot, mert ismerem az elhunyt nagy lelkét.

Bismarck herceg részvétáviratot küldött Canovas özvegyének; a herceg azt mondja, hogy meg sohase m hajlott meg emberfia előtt, de valahányszor Canovas del Castelló nevét hallja, mingannyiszor meghajtja a fejét.

Országos nyomdászkongresszus Debreczenben.

— Saját tudósítónktól.

Debreczen, aug 15.

A „Magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete” 1897 évi országos kongresszusát Debreczenben tartja meg a f. augusztus hó 20, és 21 és 22-ik napjain.

A kongresszust ez alkalommal azért tartják Debreczenben, mivel a debreczeni könyvnyomdászok önképző egylete ugyanakkor fogja megünnepelni fennállásának 25-ik évfordulóját. — Így kétszerez fontossággal bír a Debreczenben Szent-István napján kezdődő nyomdászkongresszus.

A debreczeni nyomdászegyletre bizta a központi közgyűlés, úgy a kongresszusi tárgyak, az ügyrend és a tanácskozási módozatok megállapítása körül a debreczeniek korrektül és nagy szakértelemmel jártak el, a kongresszus alatt lefolyó ünnepélyeket pedig valóban oly nagyszabásúvá fogják tenni, hogy az minden tekintetben méltó leend hozzájuk.

Hónapok óta lázasan készülnek már a debreczeni nyomdászok, hogy az ő ünnepnapjaik minél fényesebben sikerüljenek, s min-

dent elkövetnek, hogy az ország minden részéből, ideseregglő kartársaikat. továbbá a szintén meghívott „Ébredés” dalkört mely a magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők egyletének dalköre, a legfényesebb és legszívélyesebb fogadtatásban részesítsék.

És ez sikerülni is fog a debreczenieknek, a mi nagyrészt Debreczen sz. kir. város áldozatkész közgyűlésének köszönhető, mely 300 forinttal járult a kongresszus költségeihez.

De legjobban bizonyítja az, hogy mily nagyszabású ünnepségek színhelye lesz Debreczen az a minden tekintetben remek program — melyet, az itteni könyvnyomdászok egylete tegnapi gyűlésén állapított meg.

A kongresszus és jubiláris ünnepély, valamint az e közben lefolyó ünnepélyek részletes programját, a következőkben közöljük!

Augusztus hó 19-én délután, este és 20-kán hajnalban az ország különböző vidékeiről a kongressusra érkezők fogadtatása a debreczeni vasuti állomáson.

Idáig 235 kongresszusi kiküldöttet jelentettek be, kiket a debreczeni ev. ref. főiskola e célra átengedett termeiben szállásolnak el.

A kongresszust f. hó 20-án délelőtt 9 órakor értekezlet előzi meg, mely a kollégium tanácsstermében fog megtartatni, a hol a küldöttek a kongresszus vezetésére elnököt, két alelnököt, egy német egy magyar jegyzőt fognak megválasztani.

Délelőtt 1/2 10 órakor gyülekezés a városháza nagytermében, a hol a három napig tartó kongresszus lefolyik.

Itt a küldöttek igazolása, a kongresszus megalakítása és megnyitása után a napirendre térnek át, mely a következőkben van megállapítva:

1. A központi kerület indítványai:
 - a) Az ügykezelési szabályzat.
 - b) A viatikum — szabályzat.
2. A debreczeni kerület indítványai:
 - a) Mondja ki a kongresszus, hogy az egyleti illeték további 10 évig a vidéki tagokra vonatkozólag főlebb ne emeltessék.
 - b) Az egyleti illeték, minden tagnak megfelelő módon nyugtáztassék.

lokát. Az anya, mikor elkezd sötétedni, elmegy, hogy vacsorára valamit beszerezzen. — Ma egy kissé külömb vacsorára lesz, mint máskor, egy kis ünnepi tor — azután meg a rend kedvéért egy óriási zöld vászon hátú üzleti könyvet is kellett vásárolni, melybe szép rondirással be kell majd írni a megrendelés napját, a vidéki hölgy nevét és a bevételt: hat frankot.

Egy kis pástétom és egy kevés krémtorta, melylyel az új üzlet felszentelését megünnepelték, kevés fűtő anyag, cukor és gyertya; mindez természetesen annyiba került, mint a mennyi a bevétel volt. De se baj! Ha egy esős napon, mint a milyen a mai volt, mikor az ember alig nyitotta meg az üzletet, már hat frank a bevétel, akkor könnyen ki lehet számítani, mennyivel több bevétel lesz holnap. Így mulik el az est tervezgetésekkel. Alig lehető, mily magas röptü remények üthetnek tanyát egy ilyen nyomoruságos külvárosi, három szobás kis lakásban! . . .

Másnap gyönyörű az idő s még sem jön senki. Az egész napon egy lélek sem jött. Mit lehet tenni? Ez már az üzlettel jár. Szerencsére maradt egy darabka pástétom és a gyermekeknek nem kell éhesen lefeküdniök. Harmad nap megint nem jött senki. Ismét künn

ják. Minden bizonyonnyal vidékről való, sokat fecseg, azonban igen kedves és arca maga a megtestesült jószívűség.

Az első felvétel nem sikerült. Hiszen ez megtörténhet.

— Majd megpróbáljuk még egyszer, most biztosan jó lesz.

És a vidéki hölgy a nélkül, hogy legkevésbé is kedvetlen volna, ismét felkényőkök az asztalra és tenyerébe támasztja az állát.

Míg a fotografus a ruha ránczait s a fejkötő szalagjait rendezgeti, fojtott nevetés halatszlik a másik szobából, miközben megzörren a kis üvegajtó. A gyermekek lökdösik egymást, hogy lássák, mint dugja atyjuk fejét a készülék zöld takarója alá. . . Ha megnőnek ők is fényképészek lesznek.

Végre sikerült a felvétel s a fotografus diadalmasan még nedvesen hozza elő a képet a sötét kamrából. A hölgy felismeri magát a világos és setét foltokban, megrendel tizenkét képet, előre megfizeti őket és elégedetten távozik.

Elment, az ajtó bezárult utána. Az volt ám az öröm! A gyermekek jó kedvűen ugrálnak a gép körül. Az atya egészen meghatva első alkotása után, méltósággal törülgeti hom-

3. A soproni, győri és szombathelyi szak-társak indítványai:

a) Hatalmaztassék föl az egylet központi választmánya a szükséges lépések megtételére, hogy a pozsonyi egylet az országos egylethez csatoltassék.

b) Utasítottassék a pozsonyi egylet utassegély szabályzatának az országos egylet utassegély szabályai szerint való átdolgozására.

4. Indítványok.

E fontos napirend letárgyalása lesz a debreczeni nyomdászkongresszus főfeladata, mely mellett azonban nem szorul háttérbe ama másik fontos hivatása sem e kongresszusnak, mely szerint a szaktársi érintkezés fejleszti az agitációt, az összetartozandóság érzetét és az anyagi czélok elérése érdekében hozandó áldozatot.

A kongresszus, mely alatt heves és nagy viták várhatók, első napon csak délig tart. Délben egy óraker a küldöttek tiszteletére 300 terítékű társas ebéd lesz az Angolkirály-nő éttermében.

A kongresszus egyik legszebb momentum a az első nap délutánján lesz. Délután 3 óra 47 perczkor érkezik meg ugyanis Budapestről Debreczenbe az országos nyomdászegylet „Ébredés” című dalköre, melyet a debreczeni nyomdász önképző egylet hívott meg, hogy jubiláris ünnepélyének fényét ezáltal is emelje.

Az „Ébredés” dalkör 80 tagja, épugy mint a kongressusi kiküldöttek itt tartózkodásuk alatt minden tekintetben a debreczeni nyomdászok vendégei lesznek.

Az „Ébredés” dalkör fogadtatása impozáns lesz. A vasuti állomáshoz kivonulnak elibük az összes Debreczenben lévő dalegyletek s más egyesületek és társulatok zászlóik alatt.

A megérkezés alkalmával Heller József a debreczeni nyomdászegylet elnöke üdvözli őket, a mely után bevonulás a városba a kimenetel sorrendjében zeneszó mellett.

A menet a főiskola előtt levő emlékkertbe vonul, a hol az 1848/49-iki szabadságharc emlékére felállított emlékszobrot (kőoroszlánt) az Ébredés dalkör megkoszoruzza.

Az itt lefolyó megható és hazafias ünnepély programja ez:

vannak mindnyájan az erkélyen. A vidéki hölgy eljön a képeiért és ezzel vége van mindennek. Hogy legyen mit enniök, el kellett zálogosítani az ágyneműt.

Két, három nap mulik el így. A szegény fotografus eladta már a bársony kabátját is s nem maradt egyéb hátra, mint a gépet is eladni s beállani egy üzletbe segédnek. Az anya vigasztalhatatlan, a gyermekek oly szomorúak hogy már nem is akarnak az erkélyen örködni.

Egy vasárnapon reggel, mikor legkevesbbé várták, csöngetnek az ajtó. Egy lakodalmas társaság, kik azért másztak fel az ötödik emeletre, hogy magukat lefényképeztessék. A vőlegény, a menyasszony, a koszoruleányok és a vőfély, mind egyszerű emberek kik soha életükben nem viseltek glacié-kesztyűt s most ezt akarják megörökíteni.

Ezen a napon tizenhatsz frank volt a bevétel; a következő napon még egyszer ennyi a drámának vége van. A fotografus kezd ismerős lenni.

Fordította: Comes.

1 Hymnus. Énekli az Ébredés fővárosi nyomdász dalkör.

2. Emlékbeszéd. Tartja Csengeri Sándor a dalkör elnöke.

3. Az emlékkő megkoszoruzása.

4. Szózat. Énekli az Ébredés dalkör.

Az ünnepélyes aktus az egyesületek szétoszlásával ér véget, a mely után az Ébredés dalkör tagjait a kollégiumban elszállásolják.

A kongresszus első napját este 7 óraker ismerkedési estély rekeszti be a „Debreczen” sörösarnokban.

Második nap, 21-én, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 2-6-ig a kongresszus folytatása, este 8 óraker pedig a Margit fürdő disztermében a debreczeni nyomdász önképző egylet 25 éves fennállásának jubiláris emlékünnepele folyik le, az Ébredés dalkör közreműködésével. — Ez alkalommal a vendégek között díjtalanul osztják szét az önképző egyletnek Horovitz Zsigmond által megírt 25 éves történetét.

A jubiláris ünnepély programja a következő:

1. Hymnus. Énekli az Ébredés dalkör.

2. Ünnepi beszéd. Heller József debreczeni nyomdász önképző egyleti elnöktől.

3. Dalünnepen Thernóli. Előadja az Ébredés dalkör.

4. Nyomdászünnepen. Költemény. Irta és szavalja Kovácsy Kálmán hirlapíró.

5. Reszket a bokor. Népdal Lányi Ernőtől. Énekli az Ébredés dalkör.

6. Népdalok. Énekli Hajnal Sándor. Zongorán kíséri Gondócs István, az Ébredés dalkör karmestere.

7. Ki a gonddal. Énekli az Ébredés dalkör.

A hangversenyt társas vacsora s reggelig tartó tánc fejezi be.

A harmadik napon, 22-ikén, reggel 9 óraker a kongresszus folytatása és berekesztése.

Délután a város nevezetességeinek, a főiskolai könyvtár, muzeum stb. megtekintése. Este a vendégek elutazása.

Ime ily impozáns és barátságos fogadtatásban fogják részesíteni a debreczeni könyvnyomdászok a kongresszus tagjait.

Elektra előadás Nagyváradon.

— A nagyváradai hirlapírók tegnapi ünnepe alkalmából —

Debreczen, aug. 16.

Vásza Marinak, a nagy tragikának az volt a szive vágya, vajna Elektra t úgy játszhatná meg, hogy Sophocles látta: szabad ég alatt ezrek, hallgatása mellett. És néhány ember, ujságíró összeált és egész csöndben, Nagyváradon, a Rhédei-kertben színházat épített számára: ime tessék, megtettük neked, hogy velünk jót tégy, hogy láthassuk, a mit haladó még nem látott egy színházi előadást, kétezer év előtről valót.

Ilyen esetünk még nem volt. Dicsősége ez Jászai Marinak, de dicsőségünk nekünk is. Ez a szimpla színházi esemény utjelzője a mi kulturális fejlődésünknek. Sőt több is annál: maga egy kulturális lépés. Mert valjuk meg őszintén a mi gazdag irodalmunk s nállá nál is gazdagabb művészetünk mintha nem állt volna abban az eleven szervi összefüggésben társadalmunkkal, melyben más országokban áll. A kultúra mérője pedig épen az hogy a művészet ne a maga külön életét élje, mely a társadalomra ki nem hat, hanem fontos tényezője, nélkülözhetetlen életelme amannak. A mi szellemi életünknek csak egyetlen mű-

kódése volt, mely iránt a társadalom érdeklődött: a politika. Nem kisebbitjük ennek jelentőségét, mikor a szellemi életnek a kizárólagos hajlandóságát egyoldalunak mondjuk.

A nagy európai nemzetek politikai érettségnek mit sem értett, a politikai kérdéseik sulyokból mit sem vesztettek az által, hogy támadt nekik egy épp oly hatalmas irodalmi és művészeti közleményünk. Egy Zola-féle regény, egy Dumas féle dráma csak olyan szenzációt kelt a francia közvéleményben, mint egy miniszterválság, vagy pláne egy érdekes kamarai ülés. Londonban nem épen ritkaság, hogy egy-egy szenzációs darab számára külön színházat építenek és Németországban akárhánszor a császár közvetlenül részt vett művészi, irodalmi akciókban.

A színészetünket mi is szeretjük, de csak akkor törődünk vele mikor színházba megyünk. Egy Jókaira is büszkék vagyunk, ha külföldi emlegeti nekünk. De az az érzet, hogy művészetünk, irodalmunk a mi nemzeti életünknek a politikával egyenlő ragu faktora, az nem él bennünk.

Azaz, eddigelé annak jelét nem adtuk. S az első jelnek tekintjük mi a nagyváradai Elektra előadást. Jászai Marinak ez az alakítása eléggé ismert, nem szükséges méltatásra e helyen rátérni. Csak épen, hogy a kellő értékre rámutassunk, utalunk arra, hogy sehol Európában egy ó-korbeli darabnak akkora szenzációt nem tulajdonítanak a milyet a mi tragikánk Elektrával keltett. Tudnak Duse-lázról, tudnak Ibsen-lázról, de egy Elektra-láz képtelenségnek tetszik a modernnek szemében a kik nem ismerik a Jászai Mari zsenialitását. És ha a külföldön hire megy, — hogy Elektra számára ókori görög színházat építettek a magyarok, akkor ez is szenzáció lesz, olyan, mely s magyar művészi életnek oly tisztességet és jelentőséget fog szerezni, a mely minden eddigi méltatásunkat felülmulja.

Ez nemesak a hiúságunk kérdése, hanem nemzeti becsületünké is. A nemzeteket manapság a kulturájuk után itelik meg. — A nagyváradai előadás művészeti esemény, mely a külföldnek a képzelhető legmagasabb mértéket nyújtja a mi kulturánk számára.

S magunk is szeretnénk hinni ez esemény szimptomatikus voltában. Abban, hogy társadalmunk kezd kibontakozni politikai exclusivitasával és a nemzetéletnek művészi nyilvánulásai tekintetében is keletkezik egy hatalmas bíráló és termékenyítő közvélemény. — Ha ez a jelenség nem magában, ha a közvélemény megerősödik és hatalmát gyakorolja a tehetségekben oly gazdag magyar irodalom és művészet oly virágzásnak néz elébe, melyhez foghatót történelmünkben nem tudunk. Hogy első nyilvánulása ez új közvéleménynek Jászai Marit illeti, ez nagy dicsősége kitünő művésznőnknek s egyszersmind próbaköve a közvélemény előkelően biztos ítéletének.

NAPI HIREK.

Debreczen, aug. 16.

Időjárás.

A központi meteorologiai intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Augusztus 16. —

Meleg. — Száraz.

Közvilágításunk rendezése.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, aug. 16.

Közvilágításunk tárgyában Komlóssy Arthur főjegyző, helyettes polgármester által a vidéki városokhoz intézett 6 pontból álló felhívásra idáig 76 város adott feleletet.

Legujabban Pozsony, Tiszafüred (mely kis város már villannyal világít), Sátoralja-Ujhely, Versecz, Zenta, Szegszárd, Győr, Szombathely, Selmecz és Bélabánya küldtek válaszokat. Szombathely három féle világítást alkalmaz: petroleum, gáz és villanyvilágítást. Pozsony annyiban bir reánk

nézve fontossággal, mert főmérnökünk ezen várost tanulmányozta személyesen, miután ez a közvilágítást házilag kezeli. És azt referálta ott szerzett tapasztalatairól, hogy a házi kezelés nem bizonyult jónak, a város ráfizet stb. És tényleg azon kimutatások, melyeket Pozsony városa közrebocsajtott s melyeket mi is láttunk oly színezetet adnak a házi kezelésnek, mely deficizzel járó vállalata Pozsony városának. A most küldött kérdőpontokra adott válaszukból azonban azon meggyőződésre kell jutnunk, hogy a pozsonyiak a házikeléssel teljesen meg vannak elégedve, sőt az általuk tervbe vett villamos világításra berendezés esetén ugyancsak a házikelés mellett foglaltak már is állást. Náluk már 1856-ban állított gázgyárat a bécsi társaság s ettől vette meg a gyárat és berendezést a város 1891. január 2-án, a mióta a házikelés tart. — Selmező és Bálábánya főmérnöke H u b e r t h Andor pedig egy igen érdekes külön jelentést küldött, melyben erős állást foglal a gázvilágítás mellett, de az A u e r - é g ö k használatával és kijelenti: hogy a villanyosság a gázzal sohasem fog konkurrálhatni, mert drágább, üzeme sem oly biztos és mert az Auer féle hálónak fénye sokkal szebb, mint az izzó lámpáé, kijelenti tehát, hogy midőn gáz és villanyvilágítás közt kell választanunk, határozottan az előbbit ajánlja. Rámutat azonban egy új világító szerre, a szakközvegek által más ösmertetett, és folyton újabb és újabb feltalálások tárgyát képező acetylen gázra mely úgy a villamos, mint a kőszén gáz világítást olcsóságban és szépségben messze felülmúlja. Selmező és Bálábánya városok világítását ellátó légszuszgyárat is acetylen gázra fogják átalakítani, ajánlja tehát, hogy vezessük be mi is az acetylen gázt, és a telepet bizzuk a városi főmérnök kezelésére s kezeljük azt házilag, s adjuk a kezelőknek az elért haszonból tantemet. és ha 6000 lángunk van a tiszta jövedelem circa 40000 frtot tenne ki évenként. — Ha pedig a gázgyár megváltás utján birtokunkba jön a szerződés leteltével 25—30000 frt költséggel acetylen gáz üzembe át lehet alakítani, gépekkel gazométereket és égőkkel együtt, feltéve, hogy a csövek elég jók. Ha pedig a házilag kezelésbe nem akarunk bemenni alakítsunk részvénytársaságot írja a selmezőbányai főmérnök, sőt maga Huberth ur is ajánlkozik a bevezetésre mint szakértő vállalkozó, sőt találmánnyal is bír, oly olcsó berendezési eljárásra nézve, a milyen a külföldi szabadalmak közt nincs. Végül felajánlja, hogy próbaképen egy utcát vagy tereket 15—30 napon át világításunk acetylen gázzal és itéljük az eredményhez képest. Vannak aztán igen érdekes válaszok a kisebb városok részéről, melyek az egyiptomi s ő t é t s é g t ő l elkezdve — az olaj és petroleum világításán keresztül egészen a villamosságig terjesztik óhajtaikat, némelyik felsóhajt, — hogy bár megyei székhely, de oly nyomorult viszonyok között szynlódik, hogy 70 frtnál többet nem tud kiadni az utcái világításra évenként, de bízunk a jövőben ezen kis városok is, hogy nekik is nemsokára felderül a világosság.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A v a s u t i gépjavitó műhely és guti faraktár közt elhúzódo mintegy 15 hold földterületnek munkástelep létesítése a m. kir. államvasutak tulajdonába átbozsátása tárgyában a névszerinti szavazás megejtése, az 1897. aug. 26-án délelőtt 10 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés napirendjére tüzetett ki. A városi Tanács.

— **Kath. autonómiai képviselő választás.** A katolikus egyház autonómiájának kidolgozására összehívott kongresszusra ország-szerte jelölik és választják a képviselőket, kik az immár majd ezer éves magyar katolikus egyház, belső szervezetének új irányt adni lesznek hivatva. A kongresszusra küldendő világi képviselők általános népképviselői alapon választatnak minél fogva az egyház minden nagykoru fiának jogában áll szavazatával a választáson résztvenni. Debreczenben az erre kijelölt Dr. W o l a f f k a Nándor elnök, V á c z i János, U n g e r Gusztáv, M i h a l o v i t s József és T á r k á n y i Péter tagok, valamint P á p a y János jegyzőből

álló ötös bizottság az autonómiai képviselő választás határidejét a folyó augusztus hó 22. ére tüzte ki. A szavazatok délelőtt 9 órától 12-ig, délután 3-tól 6-ig adhatók be. Ketten vannak jelölve a képviselői állásra és pedig H o v á n y i Gyula nagyváradai jogakadémia tanár és Gróf B a t t y á n y i József, kik közül, mint a jelekből és mint a választókerület tulnyomóan demokratismuhoz hajló hajló érzelmeiből itélve H o v á n y i Gyula lesz megválasztva, akit különben kiváló képeségei — bár azokat a debreczeni közönség nem igen ismerheti — méltóvá teszik e fontos állás betöltésére.

— **A sertésvásártér rendezése.** Debreczen sz. kir. város tanácsa még két évvel ezelőtt megbizta a mérnöki hivatalt, hogy a sertésvásártér helyére nézve terjesszen elő javaslatot, mivel a jelenlegi állategészségügyi szempontból nem megfelelő. Három helyet jelölt meg a tanács, nevezetesen a baromvásártér mellett, a várad utcái temető előtt és a vágóhid előtt levő helyeket és utasította a mérnöki hivatalt, hogy e három helyre vonatkozólag terjesszen elő tervet és költségvetést. S t a h l Géza főmérnök ez ügyben ma terjesztette elő jelentését a városi tanácshoz, mindenikhez külön tervet és költségvetést mellékelve. A három közül legolcsóbbba kerülne a vágóhid előtt létesítendő sertésvásártér s a főmérnök is ezt ajánlja, de nemcsak azért, mert ez kerülne legkevésbébe, hanem mert a hízalók is ott csoportosulnak, a vágóhid a közvetlen közelben van s minden tekintetben ez a legalkalmasabb az új sertésvásártérre. — Hiszük, hogy a szorgalmas mérnöki hivatal ez újabb munkássága elismerésre fog találni sertéstartó gazdáink körében s megelégedést fog kelteni az is, hogy e rég óhajtott vagyunk, a sertésvásártér rendezése, — mihamarabb megoldást nyer.

— **Izr. istenitiztelet a király születésnapján.** Értesítés. — Ó császári és apostoli királyi Felsége legmagasabb születésének folyó 1897. évi augusztus 18-ra eső évfordulati napján reggeli 7 órakor a kis új utcái izr. imaházban hálaadó istenitiztelet tartatik. Miről a t. hitközségi tagok azzal a kérelemmel értesítettnek, hogy ez ünnepélyes istenitizteletre minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1897. augusztus hó 13-án. A d e b r e c z e n i i z r. h i t k ö z s é g e l ő j á r ó s á g a.

— **Szent István napja a róm. kath. templomban.** Az első magyar király nevenapját, a melyet országos ünneppé emelt a törvényhozás, régi szokás szerint nagy fényvel fogják megünnepelni a Szentanna-utcai róm. kath. templomban. Délelőtt dr. W o l a f f k a Nándor püspök fényes segédlettel misét fog szolgáltatni, azután K o v á c s Márk káplán tart a Szent István életét és tetteit felölő ünnepi beszédet.

— **Tízéves találkozó.** A kik a debreczeni ev. ref. főiskolában 10 évvel ezelőtt 1887-ben tettek le az érettségi vizsgát fogadalmukhoz híven ez évi augusztus hó 20-án, Szent István napján délelőtt 10 órakor a debreczeni főiskola szeniori hivatalában találkozóra jönnek össze.

— **Sertés-hizaló telep.** Régóta húzódik N a g y J a k a b helybeli sertéskereskedőnek sertés-hizaló telep felállítási ügye. N a g y J a k a b o t, ki a telepet a homokkert, vágóhid és vasuti gépjavitó műhely között levő helyen akarta felállítani, úgy az iparhatóság, mint a városi tanács elutasította kérelmével, illetve az engedélyt állategészségügyi szempontból nem adta meg a telep létesítésére. Felebbezés folytán az ügy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez került, a ki kilitásba helyezte az engedély megadását a felebbezőnek, mivel a hely kívül fekszik a város belterületén, — előbb azonban a mai napon táviratilag felszólította a várost, hogy felterjesztéssel éljen ez ügyben. A városi tanács tehát elhatározta hogy kéri a minisztert arra, miszerint a felebbezőt szintén utasítsa el kérelmével, mivel a legközelebbi közgyűlésen azon hely is, hol a telepet N a g y J a k a b létesíteni akarja, bevonatott a város belterületébe.

— **Egy városi bizottsági tag halála.** Debreczen egyik legelső polgárcsaladját érte su-

lyos csapás id. M é n e s András városi és ev. ref. egyházi bizottsági tagnak f. hó 14-én történt elhunytával. — A haláleset híre a városházára és az ev. ref. egyház épületére kitűzték a gyászlobogót. Temetése ma délután megy végbe. A család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal megtört szívvel tudatjuk felejtethetetlen jó férjem, kedves jó apánk szerető nagyapa, hű testvér, nászunk és áldott emlékü jó rokon néhai Polgár id. Ménes András városi és ev. ref. egyházi bizottsági tagnak f. hó 14-én, déli 12 órakor, munkás életének 73-ik boldog házasságának negyvenhetedik évében, hosszas gyengélkedés után történt gyászos elhunytát. — Kedves halottunk földi részei folyó hó 15-én déli után 3 órakor fogak Kismester-utcai 1129-dik számú háztól az ev. ref. Kistemplomban tartandó gyászszertartás után a Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Vég-tisztességtételére rokonainkat, az elhunytak jó barátait és a nagyérdemű közönséget szomorodott szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1897. augusztus hó 14-én. Bánatos neje özv. id. polg. Ménes Andrásné Balogh Zsuzsánna és gyermekei: polg. ifj. Ménes András nejjével Balogh Sárával; polg. Ménes István nejjével Kecskés Eszterrel és gyermekeik; polg. Ménes János nejjével Molnár Zsuzsánnával és gyermekeik; polg. Ménes Mihály nejjével Lőrinczi Eszterrel és gyermekeik. Unokái: Faragó András és Mária. A megboldogultnak utolsó kívánságára a koszorúk mellőzése kéri. — Béke hamvaira!

— **Nagyvásár.** Népesebb az utca, nagyobb a forgalom, falusi emberek nagy batyukkal, új csizmákkal, rikitő öltözötű parasztleányok perecznyakravalókkal és különböző vásárfiakkal megrakodvajárnak, kelnek; ebben nyilatkozik meg a városban belül a hajdan híres és népes „debreczeni szabadság.” Azonban úgy a belső, mint a külsővásártéren ezuttal elég élénk a vásár képe. Odakint a használatok beláthatatlan tömege, idebent a különböző ipari cikkek óriási halmaza az anyagát képezik az adás-vevésnek. Járja azonkívül a csinadratta is, mert van hála Istennek-komédia meg más minden hasonló vásári látványosság rogyásig

— **A Péter csatorna ügye.** Ma délelőtt 10 órakor a városháza nagytermében hatósági tárgyalás volt a Péter-csatorna ügyében. Az ülésen K o m l ó s s y Arthur főjegyző, mint S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester az első foku vizsgai hatóság helyettese elnökölt. Jelen volt még a város részéről S t a h l Géza főmérnök, a kulturmérnöki hivatal részéről pedig B ü c h l Károly kulturmérnök továbbá az érdekelt birtokosok. Miután a közszemlére kitétt csatornatisztítási munkálatok terve és költségvetése ellen észrevétel nem tétel s miután az érdekelt birtokosok kimondták a társulat megalakítását, a hatósági tárgyaláson is elhatározták, hogy társulat fog alakítani, s a kitisztítás legközelebb má r eszközöltetni fog.

— **Felhívás az iparosokhoz!** A karczagi ipartestület fennállása 10 ik évfordulójának megünnepelésére a f. é. augusztus 22-től szeptember 5-ikéig helyi iparkiallítás rendez. Ezzel kapcsolatosan a m. kir. technológiai iparmuzeum a kisipar körébe vágó szerző gépeket és eszközöket állít ki melyek a jelenkor vívmányaiként tekinthetők. Kettős szempont indokolja tehát hogy iparosaink közül minél számosabban tekintsek meg e tanulságos kiállítást. Felhívjuk ennél fogva iparosaink közül mindazokat kik a jelzett kiállításnak f. hó 22-ikén történendő megnyitási ünnepélyére a kamara küldöttségével együtt Karczagra kirándulni óhajtanak, hogy e szándékukat a kereskedelmi és iparkamaránál bejelenteni sziveskedjenek. Debreczen 1897. augusztus 16. A kereskedelmi és iparkamara.

— **A hasznos házi. latok összeírása.** Van a földmivelésügyi m. kir. miniszternek egy rendelete, melyben kimondja, hogy a hasznos állatok a legelőre való kihajtás előtt, de mindenesetre legkésőbb márczius hó végéig összeírandók, továbbá állategészségügyirendőri szempontból megvizsgálandók és erről köteles a törvényhatóság a miniszternek július 1-ig jelentést tenni. Debreczen város mindezekekről

1897
205/1-2. lap

több komoly akadály folytán még mindig nem tett jelentést, azért a földmívelési miniszter ma érkezett rendeletében megsürgeti a várost s határozottan követeli, hogy 15 nap alatt terjessze fel hozzá jelentését.

— Meglepetések. Sokan azt mondják és tartják, hogy az ember élete olyan, mint a lánczvidék. Hogy miért olyan, azt ugyan nem sietnek megmagyarázni, s így nagyon sok ember örökös kétségben él az életének lánczvidékén — sajnos — mi sem tudjuk megmagyarázni, ha csak azt nem gondoljuk, hogy az ember élete a küzdés és munka folytonos lánczolata. A hosszú lánczolat unalmaságát aztán néha kisebb nagyobb események zavarják meg, a melyek a polgári és lánczvidéki életben meglepetéseknek nevezetnek. A meglepetések képezik rendszerint az ember életének fordulópontját. Így például tegnap Kelemen Antal mikespécsi lakos is, meglepetést akarván szerezni Sándor László hadházi szekerestől és a miatt az ő végtagjait szorították össze a lánczvidék és az ő szabad élete vált hirtelen fordulattal szomorú rabsággá. Ugyanis a Nagy-Varad-utcán sétálva látja, hogy Sándor László egy zsák roszta vett le szekeréről és bevitte egy házba, mialatt a két ló és a szekér őrizetlenül maradt az utcán. Kelemen Antal gyors elhatározással felkapta a szekérre és az ostorral a lovak közé gágyva a vasút irányában gyorsan elhajtott gondolván, hogy a sokoldalomba senki sem fogja megtudni, ki vihette el a szekeret. A fuvaros az üres zsákkal bámulva nézett széjjel, de a szökevény már akkor eltűnt az szem elől. Itt teljesen constatálható az egyik meglepetés. — Az utcán azonban akadtak nehányan, akik megmutatták az irányt amerre szekér elment és a gazda rendőrökkel azonnal nyomába eredt és a mikespécsi országúton szerencsésen utól is érték a jámbor lókötőt, a ki márabban a boldog reményben ringatta magát, hogy olesó módon vagonhoz jutott. Egyszerre csak egyenruhás emberek ragadják meg a kantárszárát és feje fölött a fuvaros gazda üres zsákját látja lebegni — aztán elfogták és összekötötték, a rémületében mozdulatlaná vált lószöktetőt. A másodikkal meglepetés is teljes. Ezután jönnek a szokott és többször megénekelte következmények.

— Iskolai beiratások. A szatmárnémeti ev. ref. főgymnásiumban a következő 1897—98. évi szept. 1. napján kezdődik. Aug. 30. án és 31. én pótló-, javító- és magánvizsgálatok; szept. 1., 2. és 3. án beiratás és felvételi vizsgálatok. Szept. 4. én d. e. 8 órakor a tanulók számbavétele. Szept. 5. én az év ünnepélyes megnyitása. A tanítás szept. 6. án reggel 8 órakor kezdődik. Mindazon tanulók, a kik ezen intézetbe most először iratkoznak be, születési és ujravizsgálási bizonyítványt tartoznak felmutatni a jelentkezés alkalmával, melynek hiányában egyáltalán fel nem vehetők. A ki a jelentkezés alkalmával születési bizonyítványt nem mutat fel, még ideiglenes felvételle sem tarthat igényt. A gymnásium I. osztályába csak olyan növendékek vétetnek fel, a kik 9 ik életévüket már betöltötték, de 12-ik életévüket még nem haladták és vagy az elemi iskola IV. osztályáról szóló szabályszerűen kiállított bizonyítvánnyal, vagy a felvételi vizsgálaton igazolják, hogy van oly mérvű képzettségük, a minőt az elemi iskola 4 évi tanfolyamában kellett megszerezniök. 9 évesnél kisebb egyáltalán fel nem vehetők. — A prot. vallású tanulók évi tandíja 30 frt 20 kr, más vallásuaké 36 frt 20 kr. A beiratás alkalmával a prot. vallású tanuló 18 frt 20 krt a más vallású 21 frt 20 krt tartozik fizetni. A második félévi díj legkésőbb febr. 15. ig fizetendő és pedig prot. vallásuak 12 frtot, más vallásuak 15 frtot. A róm. kath. és gör. kath. vallású tanulók a tandíjfizetés illetőleg beiratás alkalmával 2 frt 50 krt, az izraeliták 3 frt vallástanítási díjat tartoznak fizetni félévenként. A gyorsírást tanulók félévenként 2 frtot. Szegénysorsu, jó erkölcsi viseletű és előmenetelű tanulók a díjfizetés alul részben felmentést nyerhetnek. Szatmár, 1897. augusztus hónapban. Az ev. ref. főgymn. igazgatósága.

— Meglopott törvényszéki bíró. Balogh Boldizsár zilahi kir. törvényszéki bíró e hó 14. én Zilahról Budapest felé utazván, Nagy-Károlyban kiszállott, hogy új jegyet váltson. Mig a pénztárnál jegyet váltott, egy ügyes, hosszú ujjú zsebtolvaj meglátta, hogy pénz van nála. Felszállott a vonatra és jött Debreczen felé és vele együtt az a férfi ki mindég közelében volt már Nagy-Károlyban is. A mint ültek a vonatban és mintha csak helyet kért volna átkarolta a bírót, eközben oly ügyesen kivette a 160 frtot tartalmazó pénztárczáját, hogy csak Ermihályfalva körül vette észre Balogh, de már ekkor az az illető nem volt a vonaton. Debreczenbe érve jelentést tett a rendőrségnek, hol folyik a vizsgálata. Ily esetek nagyon gyakoriak Ermihályfalva és Királyháza között és valószínű, hogy a szamosújvárosi kálitkából kikerült jó madarak azok, kik ily vakmerő módon meglopják a vonatban utazó alvó és nem alvó utasokat.

— Elájult a templomban. Pénteken este dr. Derékassí orvosnál szívszélhűdésben hirtelen elhalt Oláh István 16-os bérkocsi tulajdonosát vasárnap d. e. 10 órakor temették el nagy részvét mellett. A gyászimat a kistemplomban tartotta Dicsőffy József ev. ref. lelkes. Az ima alatt a templomban nagy ijedség történt, úgy, hogy az imát röviden be kellett fejezni, mert a megholt testvére Oláh Sándor 19 számú bérkocsi hirtelen rosszul lett és elájult, úgy, hogy a hozzátartozói a katasztrófától feltek. A templomból kihozták, s ott leloccsolták, a melyután kissé magához tért.

— A busuló juhász. Vakmerő lopást követtek el egy szegény juhászon, ki Erdős v. pécsi földbirtokos szolgálatában van. A külső vásártéren míg egy pohár sört megivott addig egy másik paraszt ember — kit még nem sikerült elfogni — egy késsel a fél mellényét levágta és vele együtt 100 frtot is elemelt. Szegény juhász busul most a félmellénye és 100 frtja után. A rendőrségnek bejelentették az esetet.

— Az izr hitközség tagjainak figyelmébe. A debreczeni izr. hitközség előjáróságától vetük a következők értesítést: „Tekintettel arra hogy a f. évi szeptember 8. án tartandó templomfelavatási ünnepélyhez a templomba való belépés, helyszüke miatt, a meghívott vendégek kivül csak azoknak lesz megengedve, kik vagy tulajdon vagy bérlet imaszékkel bírnak, ennél fogva tisztelettel értesítetük a n. é. közönség: 1. Hogy az imaszékvetel csak f. é. augusztus hó 25. ig napjáig eszközölhető Weisz Sándor pénztárnor úrnál. 2. Hogy az imaszékeknek a nagy ünnepekre való bérbeadása f. é. augusztus hó 25. ik napjától kezdődőleg f. é. szeptember hó 3. ik napjáig bezárólag d. u. 3—6 óráig az új templom mellékhelyiségében az ott ülésező bizottság által fog eszközölni. A debreczeni izr. hitközség előjáróságának 1897. augusztus 4. én tartott üléséből.”

— A kétéletű. Az emberek között is akadnak oly hullőszzerű teremtmények, akik két különböző világot élnek egyszerre, csak hogy ezeknél a két világot nem mint az állatországbeli kollegáiknál a levegő és a víz, hanem az civilizált társadalom különböző osztályainak két rétege képezi. Zsurcsák Ferenc is ezek közé a teremtmények közé tartozik, az az igaz, hogy csak az ártatlanabb fajtából. Az egyik élete amelyben tisztességes kinézésű arccal és jó ruházattal jelenik meg a gumilapták elárusításának a törvényekbe nem ütköző magasztos czéljára van szentelve; míg a másik, a mely már egy minden részére nyomorék, rongyokba burkolt alakot tüntet elő, az emberi jószívűség és keresztényi könyörületességet van hivatva ébren tartani panaszos hangú koldulásaival. Szász rendőrbiztos azonban valahogyan rájött a két különböző alak „ugyanazonosságára“ és azért az igazán ártatlan cselekedetet, hogy délelőtt a csapó utcán koldult és délután a vásárban lapdát árult: elfogta és bekísértette a jámbor kétlábú hullőt.

SZÍNHÁZ.

* **A debreczeni színház átalakítása.** A debreczeni színház átalakításával foglalkozott szombaton délután 4 órakor az e czélból kiküldött adhoc bizottság Roncsik Lajos tanácsnok elnöke alatt. — A bizottság a mérnöki hivatal által előterjesztett tervezetet és Komjáthy János szinigazgatr azon kérényét vette, tárgyalás alá melyben ujszínház előfüggönykészíté-ét és a régi díszletek kijavitását kéri az igazgató. A bizottság azon véleményben volt, hogy ha a mérnöki hivatal tervezete ez idény kezdete előtt már keresztül nem vihető is így az jövőre marad, a legsürgösebb dolgokat mégis a téli szinidény beálltáig, vagy az alatt is keresztül kell vinni. Így határozatba ment, hogy a tanácsnak javasolja a bizottság, miszerint a támlásszékek és páholyok ülései mibamarabb kicseréltesse, az előcsarnok rendeztesse és a könnyen megoldható tűzbiztonsági intézkedések tetessenek meg.

Komlóssy Arthur a beteg fekvő Komlóssy Dezső propeoziciót terjesztette elő s kijelentette, hogy a támlásszékek ujakal való feleserelése még a most bekövetkező szezon előtt megvalósítható. A híres Thonet cég háromféle támlásszékét mutatja be a bizottságnak s hangsulyozza, hogy azok közül bármelyiket fogadná el is a bizottság s annak javaslata alapján a városi tanács, vállalkozó cég azokat negyven nap alatt beállíthatná a nézőtérre. Mig egyrészt így megszünnének a lomtárba való támlásszékekkel tapasztalt s folyton ismétlődő mizériák, másrészt ez új székek nem egy szezonra, de hosszú időre segitenének a Debreczenhez nem méltó állapotokon s a színház küszöbön levő átalakítása esetére a támlásszékek kérdését elfogadhatólag oldának meg. Az átalakításnál ezek a székek továbbra és hosszú időre használhatók lesznek.

Márk Eadre ismerve a kérdéses állapotokat, hozzájárul a Komlóssy Arthur által előterjesztett indítványhoz.

A bizottság tagjai a támlásszékek sürgős kicserélését óhajtanónak tartják s így a jelett indult meg a véleményesere, hogy a három minta közül melyik volna hát a legalkalmasabb. Az egyik plüs ülés támlánnyal, a másik préselt ülés és támlánnyal, a harmadik pedig sima pulitirozott támlánnyal és nádfonásu üléssel bir. Mind a három minta hajlitott fából készült s ruganyos, felcsapó üléssel bir.

A bizottság tagjainak többsége a legheylesebben a harmadik minta szerint javasolja a támlásszékek kicserélését. Azt óhajtják, hogy a 246 támlásszék hajlitott fából lagozott támlánnyal s nádfonásu üléssel birjon. ezek a legolesőbb ülések s bár elég csinosak, darabonként 9 frt 25 krba kerülnek.

E székek a mellett hogy olesók a legtar-tosabbak, a legtöbb színházban ilyenek alkalmaztatnak s azon mozgalmat, mely ezen székek ellen, a valamivel kényelmesebb plüs ülések érdekében megindult, komikusnak tartjuk egyszerűen.

De érthetetlen is a nagy erőlködése a plüs pártiaknak, a kik ép a színház sürgős átalakítását kívánják, mert a plüs-ülések nem lennének tavaszig sem beállíthatók, mert azok bársonyait ujonnan kell szőni, ha ilyet akarunk, mint a jelenlegi.

Ezen megmosolyogni való erőlködéssel szemben tehát napirendet kell kérnünk.

Az ülés további folyamán megbízták Roncsik Lajos színházi felügyelőt az előfüggöny elkészítetésével s ezzel az ülés véget ért.

Elektra előadás görög szinpadon.

— Saját kiküldött tudósítónktól. —

Nagyvárad, 1897. 15./8.

Az egész ország művelt közönségének általános érdeklődése közt le Magyarországon először Elektra előadása a görög hagyományok szerint felépített korhű szinpadon.

Beteljesedett hát a nagy tragika régi óhaja „ha én egyszer eljátszhatnám Elektra Istenszabad ege alatt”... Eljátszotta — Istenileg minden egyes részletében, gyönyörűen kidolgozva folytonos tetszés, zaj és taps által kísérve.

Jászay Mari a nagy művésznő ma aratta sikerének legnagyobbikát „Isten szabad ege alatt” és megérdemelte az extázisba jött művelt nagy közönség tetszés nyilvánításait és tomboló jeleit az elragadtatásnak.

Az országos művészet ezen nagy eseményeiről tudósítók a következőket sürgönyzi:

Az érkező vendégek fogadtatása.

A nyílt színen előadandó Elektra előadásra az általános országos érdeklődést misem bizonyítja jobban, mint az ország minden részéből össze sereglett művelt közönség. A vidéki és az országos hírlapírók szövetségének tagjai majdnem minden városból küldöttek képviselőket.

Hírlapírók jelen voltak:

Magyar Ujság: Hervay Frigyes, Fővárosi Lapoktól: Peterdy Sándor, Szegedi Híradó: Szmelányi Sándor, Budapesti Napló: Ábrányi Emil, — Pesti Hírlap: Bede Jób, Magyar Hírlap: Fenyő Sándor és Heltay Jenő, Nemzet: Adorján Sándor, Szomor Déz. Neumann Alfréd, Magyarország: Zöldi Márton, Pesti Napló: Sas Ede és dr. Hevesi Sándor, Neues Pester Journal: Farkas Imre, Budapesti Hírlap: Béla Henrik, Budapesti Tudósító: Rothschild József, Esti Ujság: Zilahy Béla, Szegedi Napló: Kulinyi Zsigmond, Ellenzék (Kolozsvár): Barabás Abel, Szegedi Híradó: Ufvári Péter és Liptay Károly.

Debreczenből a három este megjelenő lap képviseltette magát.

Ott láttunk igen sok előkellő debreczeni családot is kik az Elektra előadásra rándultak át. A vidéki hírlap írók szövetségének nagyvárosi tagjai kik az egész ünnepélyt rendeztek szombat egész nap a vendégek fogadtatásával és az érkező kollegák legfőbb ellátásával foglalkozni.

A görög szinpad.

Az eszmét megvalósította tehát a gentilis műépítész ifj. Rimanóczy Kálmán ezt állja közbü, — a régi hagyományozó szerint készült szinpad a Rhéday kertben. Azon szakemberek kik sddig megtekintették a legnagyobb megelégedéssel nyilatkoztak. E tekintetben örvendetes hogy a legkompetensebb ítélők Jászay Mari, és Mihályfy Károly tetszését a legnagyobb mértékben megnyerte.

Midőn nagy tragikánk Jászay Mari a szinpadot először megtekintette elragadtatással mondta, hogy ez a szinpad méltó kerete lesz azon előadásnak melyben minden tudásával és minden érzésével igyekezni fog az igazi Elektra előadását, és ez sikerült is neki:

A szinpadot a Rhéday kert legszebb helyén állították föl gyönyörű tisztáson, melyet szép magas nyárfák és a Reday kert árnyékos fái körítettek jobbra a lövöldétől.

Az oszlopok teljesen antik szerűek közepén az Elektra ház az egyedüli a mi nem eredeti, amennyiben azt Leskay András kölcsönözte. Az egy méter magasságú korinthiai oszlopoknál négy lépcsővel magasab, és ennél egy lépcsővel magasabban áll maga az Elektra ház.

Az eljátszott szindarab minden részlete a magasan fekvő szinpadnál fogva a tő legtalvolabbi részéről is áttekinthető volt.

A két oldal álló korinthiai oszlopok mellett előtérben igen emelte a néző előtti kép hangulatát az Apolló és Sopholes szobra. Két oldalt a körbőség tekintetéből gyönyörűen utánozott kőfalak voltak, melynek tetején négy áldozati tűz égett. Az előtérben álló oszlopok valóságos remekei voltak a művészetnek az egész szinpad gyönyörűen volt bokrok és növények által kiegészítve. Igazán isteni látvány volt. Megdobban a szív és a képzelődő emberek elme szinte megelevenedni látta maga előtt a görög mithologia alakjait és Elektra korát. Tegnap 14-én a felépített szinpadon a főpróbát is megtartották mely biztosította a jelenlévőket nemcsak a sikerről hanem beigazolta, hogy mily kitűnő az eszme az eredetiben szabad ég alatt előadni a mult történetét.

Az érdeklődés.

Az előadási érdeklődés óriási volt. Nagyvárad intelligens közönsége már napokkal előbb elkapkodta a jegyeket, csak álló helyre lehetett még jegyeket kapni és az is a legelőkelőbb közönséggel volt telve.

Igazán dicsérendő Nagyvárad művelt közönsége ez óriási érdeklődésért, melyel csak azt bizonyította, hogy a szép és jóért Nagyvárad közönsége lelkesedni tud. Tegnap és ma Elektra-láz fogta el a közönséget és tartotta izgatottságban még az előadás után soká-soká.

Az előadás

Pontban félégnykor kezdődött meg az előadás. Ugy látszik az Isten is kedveli a V. H. Sz. nagyvárosi bizottságát, mert a legpompásabb nyári nappal kedvezett. Jelen voltak: Nagyvárad összes előkelőségei. Polgármestere Dr. Buljovszky József, Mezei Mihály közjegyző, Des Echerolles Kruspér család, Pokorny altábornagy, a főváros és vidéki sajtó képviselői és gyönyörű szép hölgy közönség.

Valami isteni látvány volt a tarkán nyüzsgő csoportja e szép közönségnek, háttérben a görög szinpadal és körös körül a fák galysaira felmászó kíváncsiak tömegével, a szinpad mögé elhelyezett zenekar félégnykor kezdte el nagy csendben játékát megkezdve az előadást.

Rekkenő melegben ember ember háton türt és teste izgatottan és mégis a legnagyobb csendben az előadás minden mozzanatát.

Es ha Sopokles két ezred év előtti sirjából feltámadna és látta volna a mai előadást és látná a magyar közönséget lelkesül a görög tragédia minden mozzanatát, és látná az isteni ihlettől megszállott tragikát zokogni a hamu gödör felett szívtva Orestes a bosszúálló testvér halálát és látni a vad öröm kitérését, a ssemekből kiesillanó reményt a hír hallatára, hogy Orestes. Es látná e viszszafojtott lélekzettel hallgató közönség meghatottságát, midőn vele érez a gyászos honvénelemnél és véle örül a bosszún, az igazság megbosszulásán, nyugodtan térne pihenőre sirjához mert van egy tragika egz művésznő ki az életben úgy eljátsza az ő remek művét, mint azt ő lelki szemei előtt kigondolá.

Nagy volt a Jászay Mari művésze, ott játszott a százados jegenyék árnyában, szabad ég alatti és magával ragadta ezreit a közönségnek és művészetének gyémánt tanui a szemekben felcsillanó könyek bizonyítja, hogy Elektra az igazi Elektra csak Jászay lehet.

Véle érzett a nagy fájdalom, véle az anya elleni kifakadásokban, az üldözöttség keserveiben, de véle a szitaj örömben is a jelen volt művelt közönség.

Es a nagy téren a szabad ég alatt, öt ezernyi tömegben a légy zugása meghalható volt, mert csendesek voltak az ajka vissza folytva a lélekzettel és a szavak csak egy pontra szegeződtek, egyedül az Elektra nagy szemijesítője.

De midőn az óriási sikerről és a bámulatos eredményről beszámolnak a tragédia többi személyesítőiről is elismeréssel kell megemlékeznünk Mihályfy a legtekéletesebb

arrestet mutatva be ugy szintén Keszler nevelője Bacsiné Klytemnestrája Palaine Adogán Berta a második mykenei nő, BekEFI Piladese a lehető legjobbak voltak.

Egy kedves debreczeni hölgy Somló Emma a szép tehetségű kis naivánk, a Magyar Színház szerződöttett tagja is résztvett az Elektra előadásban és utolérhetetlen, természetes kedvességével előnyösen vált ki a keretből.

De az összes szereplők a lehető legjobban feleltek meg feladataiknak és az általános tetszés kivívásában nekik is nagy részük volt. Az előadás jelentékenyebb mozzanatainál felhangzott az elismerő taps.

Az előadás bevégeztével a közönség mintha varázslat alatt lett volna az elhangzott vég szavak után is folyton ott ült helyén, míg e végre frenetikus tapsviharban nyilvánította elragadtatását, és folyton folyton kihíva és éljenezve tapsolta a nagy művésznőt.

Az előadás végeztével nem oszlott szét a közönség, de megvárta míg a művésznő átöltözik. Óriási éljenzésben tört ki, kocsiba szálláskor is kísérte végig a városban, a lovakkal kifogta és folyton éljenezve vitték haza diadalmasan a nagy művésznőt a hírlapírók. A tömeg folyton növekedett és egy pár perczig a közlekedést is megakadályozta a kis hidon. A főutezán diadalmenetben végig vonuló művésznőt az ablakok és utcák közönsége kendőt lobogtatva éljeneztek, míg végre lakására ért, az átélte izgalmaiktól meglehetősen kifáradt művésznő, hogy kissé pihenve, készüljön a tiszteletére rendezett bankettre.

Közzgazdaság.

Budapesti gabonafőzde.

— Weisz József budapesti terménybizományi cég jelen tése. —

Debreczen, aug. 16.

Készáru 10 magasabb

Oszi buza	11.35—11.36
Tavaszi buza	11.28—11.30
Oszi rozs	8.60—8.62
Tavaszi rozs	8.70—8.75
Oszi zab	6.10—6.12
Tavaszi zab	6.20—6.25
aug.—szep. tengeri	4.54—4.55
Szept.—okt. tengeri	4.95—4.96
Május—június 1897	5.53—5.54

Sertés piac. Budapest-Kőbánya 1897. aug. 3.

Magyar elsőrendű Öreg nehéz páronként 320 klgon felüli sulyban (— 260 krtól — krig. Öreg közép (páronként 300 260 kgr. sulyban) — krtól — kgr. Fialat nehéz (páron — 220 klgon felüli sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat közép (páronként 251 320 klg. sulyban) — 54 krtól 55 — krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgig terjedő sulyban) — krtól — krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) — 52 krtól — 53 krig. Közép (páronként 220—280 kgr sulyból) — 44 krt — — 45 krig. Könnyű páronként 220 klgig terjedő sulyban — 43 krtól — 44 krig. III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klg. felüli sulyban) — 51 krtól 52 — krig. Közép (páronként 220—260 klg. sulyban) — 49 — krtól 50 — krig. Könnyű (páronként 220 klgig terjedő sulyban) — 47 — krtól 48 krig.

Sertés létszám: 1897. évi július hó 21. napján volt készletben: 26.470 darab 1897. évi július hó 2. napján felhajtott 709 drb 1897. július hó 5. napján elszállított 591 drb. 1897. márc. hó 26. napjára maradt készletben 26584 drb. Hízottsertés forgalom változatlan.

Debreczeni piac.

augusztus 11—12

Gabonavásár.

Buza, piacra hozott 900 mm. I. rendű 12.—, II r. 9.25. III. r. 9.—.

Rozs, piacra hozatott 600 mm. I. rendű 8,90 II r. 7.95, III r. 7.80.
 Kétszeres, piacra hozatott 800 mm. I. rendű 7.40, II. r. 6.35, III. r. 6.30.
 Árpa, piacra hozatott 400 kgr. I. rendű 450, II r. 4.45, III. r. 4.40,
 Zab, piacra hozatott 500 kgr. I. rendű 7.80, II. r. 5.75, III. r. 5.70.
 Tengeri piacra hozatott 1000 kgr 6-tengeri I. rendű —, II. r. —, III. r. —.
 Új tengeri I. r. 4.80, II. 4.70 III. kr. 4.40.

Köles 6.20, 6.10. 6.00.
 Köleskása 13.—, 12.50, 12.00.
 Burgonya 3.60

Piaczi áruezikek:

100 kilonként: Bab fehér 12 bab sárga 10.00 burgonya 3.60 só darabos 10.50, só darált 12.00, d. zsir 60—62 frt, széna I. rendű 1.80, II. r. 1.60 III. r. 1.40, szalma I. r. 60 frt II. r. 50, szalonna sós 58—60 frt, szalonna sótlan 58—frt. háj 60—frt, juh turó 68—szappan 17.50 frt, aszalt szilva 16—frt, bors 18.00 frt, lenese 20.00 frt, rizs 18 frt, pirszén 2.00, salgótarjáni 150, szalonkőszén 180, árpa kása 16.—, —24.
 Kilonként: Árpakása 14 32 kr aszalt-szilva 28 kr, asztali dara 15 kr burgonya 6 kr., borsó szépségi 18 kr., szatmári 20 kr bab fehér 12 kr, sárga 10 kr, disznó-zsir 64, cukor 44.—45, irós-vaj — frt — kr, köleskása 15 kr., lenese szatmári 20 kr, szépségi 24 kr, liszt Nr. 1. 15 kr, Nr. 2. 15 kr, 3. 14 kr Nr. 4. 14 kr, Nr. 5. 12 kr, Nr. 6. 13 kr, olvasztott vaj 80 kr, só darabos 11 kr, darált 12 kr, rizskása 16—32 kr, szappan 22 kr, szalonna sós 64 kr, sótlan 60 krajczár, kávé 2 frt 13 kr.

CSARNOK.

Hulló csillagok.

(Elbeszélés.)

Irta: Kincs István.

Mielőtt még Eszter megakadályozhatta volna keze után nyult és megcsókolá. Egy forró könny is gördült reá szeméből Ez a férfiú sirt.
 Az a köny égetni kezdte a hölgy kezét. szive csordultug volt tele.
 — Miattam ne kerülje, Eszter, atyja sirtját, nem zavarom többé, — mondá László szomoruan, — nem fog látni többé. Majd elveszek én is a világ vásárjában, mint annyian mások: ugy sincs aki megsirasson,
 S a hölgy, mintha csak az ifju utolsó szavait akarta volna meghazudtolni, zokogni kezdett,
 László, ki épen kezét akarta nyújtani a leánynak, most mohón ragadta meg mindkét kacsóját a hölgynek, átható tekintetű vetett reá s mintha csak lelke mélyéből olvasott volna, — a szenvedély megdicsőült hangján kiáltá:

Eszter! Te szeretsz?
 A leány nem tudta mi történik vele, a világ forgott körülötte. Támaszt keresett.
 Megtalálta az ifju keblén.
 Ajkai remegni kezdtek s olyan önkénytelen, mint a levél, megszóllal a szellő erintésére, olyan öntudatlanul röpített el a szó ajakáról:
 — Szeretlek.
 De alig, hogy kimondta a szót, mintha kigyó csipte volna meg. Emberfeletti erővel ragadta ki magát az ifju ölelő karjai közül s mereven nézett maga ele.
 Ismét ott látta a kísértetet. Ott látta atyját halálra vált vonásokkal, de villogó szemekkel. Látta, mint emeli meg lassan a kezét, — mint válik a kezéből ki három ujj . . .
 László nem értette a leányt, megijedt annak kísérteti nézésétől. Szehiden, a szerelem gyöngéd hangján, a koczkan álló boldogság szivhez — szóló meggyőződéssel kérdé tőle:

— Ha szeretsz, nem tudsz talán mégis feledni? Hiszen csak hiréből ismerjük a mulat. Itt pihennek ók. Akik az életben szerepeltek, megbocsátottak a halálban. Nem tudnál talán te megbocsátani?
 . . . A kísértet kezéből kiválik három ujj . . . Égnek emeli . . . Ajkai megnyílnak s lassan, kísérteti, csontot-velőt átható hangon mondja:

„A Bessenyő- és Eresi név nem szerepel többé együtt e világon. Mond utánam, leányom Soha — sohasem.”

László éden végezett kérdésével s Eszter a halál borzongásával homlokán, kékülő ajakkal rebegte a kísértet nyomán:

— Soha — sohasem.

László eleresztette a hölgy kezét. Csak annyit mondott:

— Áldjon meg az Uristen, Eszter:

Azután elrohant.

Főlpattant paripájára s a kétségbeesés szenvedél-ével vágta oldalába sarkantyuit. A paripa ágaskodni kezdett hanem azután eszeveszett futással iramodott a falunak. Elakadt a lélekzete, aki látta.

Eszter nem tudta, mi történik vele. Hideg szellő sirt a galyak között. Fázni kezdett. — Ősözohuzta felöltőjét s ingó-bingó léptekkel indult hazafelé.

Ugy bolyongott, mint az árnyék!

Utközbe meg-megvillan valami a fejében, de nem volt képes gondolkodni, eszméit rendezni. Azt hitte, álom minden, a mi történt vele.

Pedig való volt az, szomorú valóság.

Már majdnem hazaért, mikor azt a nagy népesödület észrevette, mely saját urilakuk előtt összeverődött. Veszélyt sejtett. Gyorsított léptekkel sietett át a tömegen. Csak annyit hallott mindössze.

— Mennek az orvosért.

S tényleg abban a pillanatban rohogott ki a kapun egy kocsi s ment sebes vágatva a közeli város felé.

— De hát ki beteg? Tulajdon édesanija? — vevé föl önmagában a kérdést s rohant inkább, mint ment a lakosztályba.

Ott megkapta a feleletet.

Bessenyő László feküdt az ágyon eszméletlenül.

Eszter szoborrá meredt az első pillanatban. Hideg szobornak nézte volna mindenki ha nem lebben el sikoly halvány ajkairól. — De másik pillanatban már néma megadással borult az eszméletlen ifjura.

A jelenlevők összenéztek. Nem értette senki ezt a jelenetet. Majd sugni kezdtek; egy szó ment szájról szájra. — Ez a szó: szereti.

Mindenki szomoruan csóválta a fejét.

Szegény leány nem törődött az emberekkel, nem bánta beszédjüket. Forró könnyeinek záporával öntözte kedvese halottfehér arcát. Hiszen ő kergette a halálba. Ő gyutotta meg szivében a kétségbeesés szövetnekét, mely neki az enyészet örvényébe világított. Értett mindent. A fékevesztetlen rohanó ló levette levetette épen a házuk előtt. Könyörületes emberek behúzták mert ha messzebb viszik, táján utközben kileheli lelkét.
 (Vége köv.)

Tájékoztató.

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a a kerek. aka démia palotájában.

Nyilvános olvasóterem, a kollégiumban nyitva van hétfőn szerdán, szombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum, a kollégiumban, nyitva van vasárnaponként d. e. 10—12-ig.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreál iskolai műhelyében d. u. —4 óráig. Kedden: Előkészítő csoport. Szerdán és pénteken: haladó csoport.

Zene-estélyek

A Hungária kávéházban minden szerdán, szombaton és vasárnapokon Rácz Károly és Magyarai testvérek zenekara.

Az „Arany Bika“ vendéglő éttermében vasárnap és ténként a Magyarai testvérek, Rácz Károly és Dajna Band zenekara felváltva tartanak zeneestélyt.

Az „Arany Bika“ kávéházban hetenként két zeneestély van: hétfőn Rácz Károly szerdán a Magyaraiak.

A „Aniol király“ vendéglőben kedden Magyarai testvérek, pénteken Rácz Károly és vasárnap Dajna Band átszanak.

A „Margit“-fürdőben vasárnap és ünnepnapokon u. 4—6 óra közt sétahangverseny. — Játsszik a katonazenekar.

Vilmos Ferencz kávéházában a Sas-utcai „Otthon“-ba zeneestély hetenként háromszor.

Szauer Sándor „Arany sas“ kávéházába minden héte este Dajna Bandi zenekara zeneestélyt.

A „Coryo“ kávéházban kedden, csütörtökön és vasárnap Rácz Károly és Dajna Bandi zenekara tartanak zeneestélyeket.

Bérekocsik dijszabályzata.

	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	2
II. Óraszámra.		
Fél órára	40	30
3/4 órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompói belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknel (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik, A temetőbe ki és vissza	2	1.40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1.20	80
A színházba menet	60	40
A színházból jövet	80	60
bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nap-pal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
éjjel	80	60
A kocsi mellé elhelyezett minden darab málna után külön 10 krajczár díj jár.		
A kocsisjárat, vagy csónakázó tóhoz, cukorgyár, légszuszogó, kertészeti egyesület és gózsalmhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyerdői fürdőházhoz, polgári vagy katonai lövöldéhez menet vagy jövet	50	30
menet és jövet egy órai várakozással	1	70
minden következő órára	60	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással	1.20	90
minden következő órára	40	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
menet és visszajövet 1 órai várakozással	80	60
minden további órára	40	30
A díjak reggeli 6 órától esti 9 óráig számítanak		

9403

1897

Hirdetmény.

Hajdúvármegye kir. tanácsos alispánjának az 1897. évi rendeletével, az e vármegye debreceni székházának tatarozási munkáit 1057 frt 94 kr összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1897. aug 20-ik napjának d. e. 10 órájára a Hajdúvármegyei alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, — az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántapénzzel ellátott zárt ajánlataikat, a kitűzött nap d. e. 9 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Debreczen, 1897. augusztus 12.

Rasó Gyula
 kir. tanácsos alispán.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére

Elvállal: tankönyveket, hírlapokat, folyóiratokat és rovatozott íveket,
ÉT-, BOR- és ÁRLAPOKAT; DÍSZMŰVEKET
arany, ezüst és színyomatban;

díszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászathoz tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközölhetők.

A papír gyári áron számíttatik.

HIRDETÉSEKET a kiadásomban naponta megjelent „DEBRECZENI HIRLAP”-ban legolcsóbban számíttatik.

KUTASI IMRE
könyv- és könyomda- tulajdonos.

KUTASI IMRE
DÍSZKLEINÉ 1874

KUTASI IMRE

Debreczenben. Nagyváradi utca 2087. sz. Gáli Ferencz ház. — Ajánla magát mindenféle

a legjutányosabb árakon felvállaltatnak.

Debreczen, 1897. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.